

Paris, 1. (D. u.), Službeni izvještaj od 30. lipnja: Na lijevoj su obali More bi osvojili Nijemci na istoku od vrta 304 utvrdu prvog reda, čija je posada bila sasula opremljavajući. Sjnajom ne samo im protunavalom utvrdu opet oduzeli. Na lijevoj obali More zauzele su opet naše čete. Na 10. uri prije podne sjajnom navalom tvrdju Thiamont protiv najzješćih neprijateljskih zapornika vatri. Popodne je uspjelo Nijemcima da tvrdju opet osvoje, i na jednom je protunavalom došla tvrdja opet u naš posjed.

Italija.

Rim, 29. Službeni izvještaj od 28. lipnja: Od Ezeve do Brente raste životinjske i životinjske neprijateljskog otpora protiv potkušuje naše naseg napredovanja i oslanja se na položaje, koji vladaju na okoli i koji su jako učvršćeni za obranu. Ipak su i jučer izvistiše naše čete znatne uspjehe u Lagunskoj dolini i Vallastis poznata značajna djelatnost. Mi smo pucali na neprijateljske položaje na Monte Trappola, Testo i Col Santo.

Osvojili smo vrlo utvrđeni jarak blizu Malge Zugne. Na fronti Posina-Asti osvojile su naše čete neprijateljske položaje na Monte Gamontis sjeverno od Fusina i na Monte Cairoi, koji oblađuje Arsiero sa sjevera. Smotila su odjeljenja engleski prodor na putu kroz dolinu Assiove i dalje na sjeverozapadne položaje, visoravni zauzeli južnu stranu doline Val d'Assa i dospjeli smo do brigada Monte Rasta, Interrotti i Noscicchi, gdje su se držale jako neprijateljske zalaznice. Dalje smo prema sjeveru osvojili položaje na Monte Colombaro. Naše su se čete približile dolini Galarara. Na ostaloj je fronti uz Brentu položaj nemijenjen. U Karniji slijedile su po jako topovskoj pripravi sjajne navede naše pjesadnje, koji su zauzele neprijateljske jarake i uporišta u stenu kod Frekofelca. Na sokojoj fronti kopnička djelatnost i provale naših odjeljenja. Uhlavili smo 353 zarobljenika, 27 7 šناسika i zaplijenili smo 2 strojne puške.

Domaće Vijesti.

Glazba. Danas poslije podne u 6 sati obdržavati će se koncert c. kr. morarice sa slijedećim rasporedom: 1. F. Rezek: "Tiroler Landsturm", koralačna, 2. J. Strauss: "Vino, žene i pjevanje", valček, 3. J. Zajc: Dvojepri i konac iz opere "Zrinski", 4. Th. Kosciat: "Herzstern", koralačno narodna pjesma, 5. C. W. Drescher: "Wie's G'schehen", koralačno. Berkes Lajos: "Csardas" pjesme. Koncert će se obdržavati na trgu Custosa.

Iz Pazina nam pišu: Dječjem zabavstvu u Pazinu darovao je g. Hubad iz Trsta, da počasti uspomenu pok. M. Mandiča K 10, g. dr. Sebesta, obč. liječnik u Pazinu u istu stvar, K 20,—, g. Ujčić N., Pazin K 20,—, N. N. K 25,—, g. Orečić, ljekarnik u Trstu, da počasti uspomenu pok. Lajza Kinkela, ljekar, u Voloskom K 20,—, N. N. u Pazinu K 10,—.

Živili darovatelji i ugledali se ostali u njih.

Dobrovoljni priozni:

Preko naše uprave, položao je gosp. mag. pharm. Ivan Doričić iz Pazina K 30,— i to, na namjesto vijenca, da nam od njegovog šefu mag. pharm. M. Grkiniću i kolegi Ivanu Knezu.

Gospodarstvo.

Gojenje kunića.

Professor Rätger, upravitelj bakteriološkog instituta u Halle, napisao je u 23. broju njemačkoga medicinskoga tjednika zanimiv članak o značenju mesa od kunića kao pučke hrane.

On piše među drugim, da meso od kunića ako se dobro priredi, ne zaostaje ni u tečnosti ni u hranivosti za telećim ni za pilećim mesom. Mnogi su prije ratu gojili kuniće samo od zabave, a meso im se rijetko upotrebljavalo za hranu, ali sada su se mogli uvjeriti, da je njihovo meso vrlo dobro i razmjerom jeftina hrana. Osobitu vrijednost ima gojenje kunića za to, što se životinje mnogo brže i moguće nego druge i jer se mogu gojiti svagde, u svakom dvorištu i u najmanjem vrtu. Vrlo ih je lako hraniti, a da se ne troši nikakovo žito. Otpadci iz kuhinje, bačve, ostaci u trgovinama povrćem, izmetne sa trga, osobito ljuskice od krumpira,

Zarobljenik sila sporazuma.

(Konac.)

I jednoga lijevgoga dana — bio je to 18. mart — pozva me engleski komandant i reče mi: Vi i vaša žena slabodni ste. Imat ćete sada da čekate na brod, koji će vas odvesti kući. Kad pak dođete kući, onda pričajte kako vam je dobro, tako kako nas i rečte, da na odmor iz engleskih tropskih zarobljenici kod vas ne budu goje sudinbe.

Radost naša bila je nezmyerna, mislili smo da sanjamo. Ne manje od čitavih 36 dana čekali smo na brod što je išao iz Aleksandrije u Solun, i jedva 23. aprila podjismo, poslije žalnog oproštaja od naših saputnika, na put za kući. Mr. Braels došao je lično na brod. Za mene i moju ženu zveo je on dvije karle drugog razreda za Solun, za koje je platio tri engleski funta.

Jedančas dana trajao je put do Soluna, kuda smo 4. maja stigli. Morali smo se prijaviti američkom konsulu Mr. Keal-u, koji se je pokazao isto tako prijateljski raspoložen kao i Mr. Braels. On nam je dao putnu ispravu za Kavalu i do bugarske grane isplatio nam je put do Oklaera. On i Mr. Braels dostojni su najveće hvale i poštovanja.

U Solunu smo smjeli ostati čitavih 14 dana, gdje sam svoju kućicu vjelo praznu našao: stovore

trava i drać svake vrste, sve se to dade korisno upotrebljavati ako se hrane kunića, a trošak je posve neznan u razmjeru prema koristi, koji oni daju. I ne samo da nisu izbjirivili u hrani, već ne su njihovim stanom nije teško, jer iako podnoze nizu, samo ih se mora držati u suhom, čistom mjestu, bez propuha. Ako se uzme u obzir, da kunići u 6 mjeseci narastu tako veliki, da ih se može klati, to se može zaključiti, da se ne radi ni samo gojitih za privatnu porabitu, već se govine za veliko dobrobiti rentiti. Kako je i korisno, razumno i dobro uređeno gojenje kunića, pokazuje podaci, koji se odnose na krajevnu Saksu. Kako kazuje jedan list za higijenu, bilo je samo god. 1916. 56.000 kunića. Tijekom godine bilo je zaklano i u kući upotrebljeno, bilo na trg odneseno 51.500. Ako računamo mjerom za težinu, znači za Saksu potrošak od 20.000 kg u spomenutoj godini.

Sjemenuta statistika računa cijenu (u mirno doba, kada je funta po 40 feniga) 165.000 maraka. Za krzna je ušlo još 40.000 maraka.

Za god. 1915. iznosi broj kunića u Saskoj 653.824. Vrijedno je pažnje, da se je u ovakovoj nestašici hrane ovako velik broj tih životinja mogao preko žime otrahitati.

Kako kod nas nije uobičajno, osobito na selu, da se meso kunića upotrebljava za hranu, pač i neki ne bi htjeli pokušati, da tu hranu uzme u obzrač, to treba uzeti u obzir, da svaki moguću kunić prodati i dobro unovčiti, a na selu pogotovo hrana za njih ne stoji gotovo ništa, nego ih ne trebaju, nikakove a mogu se držati u staji kraj drugoga blaga, pa mi to našim gospodarima preporučamo.

Za sada o toj vrsti trgovine ne može u Hrvatskoj biti ni govora, jer se gojiti kunića ne posvećuje gotovo nikakva pažnja. Tek sporadično postoje gojilci većinom kao dilectanti, koji prodaju vrlo dobro, jer kuniće lako unovčuju. Trogovački i obrtnička komora zagrebačka tražila je nedavno putem javnih glasila ponude za dobavu kunića za prehranu i medicinsko-znanstvene svrhe, dakle životinja plemenite i posve obične pasmine, na kako doznajemo, stiglo je samo par nezatnijih ponuda, pa su se dotični kupci morali drugomu obratiti, gdje se gojiba kunića, osobito sada, sustavno njeguje i postižava lijepa privreda. Iz Rogatica nudilo se je u primjer mjesecnu veliču je kod jednog kunića belgijske orijakske pasmine, 14 mjeseci stara, a 7 kg teška, uz cijenu od K 26. Iz Graca se tražilo za jednu ženu sa četiri mlada ovih dana 80 do 90 K. Kod nas u Hrvatskoj nudjuju par kunića za K 20. —. To su razmjerno još visoke cijene, ali u Austriji, a pogotovo u Njemačkoj raste cijena kunića zbog skupe krme i mesa izvanredno. Kako čitavo u strukovnom listu „Der Kaminzuchtler“ austr. izdaje, traži se za istokrvni bijelo, meštavo, 16 mjeseci star, 11 i pol funti teški, 100 maraka, dakle K 145. Cijene za rasplodne životinje u Njemačkoj od 15 do 70 maraka posve su običajne, što nije na poslijetku ni čudo, ako se uvaži nestašica mesa. U Zagrebu bavi se dilectantskim gojenjem kunića Rudolf Zikmundovski, bankovni činovnik, koji slovi kao osobiti stručnjak. („Novine“.)

Razne Vijesti.

Nové nađe u Italiji. Talijanski su listovi izvan sebe od veselja uslijed „neprijateljski“ austr. poduzetništvu, koje između Brente i Adije. U nekojim je listovima podignuto pitanje o vrhuca smješnosti, dok „Corriere della Sera“ pri bunca o nekakvoj odmazdi. Jedini „Secolo“ motri taj najnoviji ples nekako iz prikrakja i opominje narod, da se čuva ljubiz, jer da se uzmak ne smije uzimati onako, kako se ga u Italiji izimlje i sud. Konačno kaže: uzmak „neprijatelja“ ima samo relativnu vrijednost, pošto se je on istom povukao u svoje obranbene linije.

Austro-rumunjski sporazum. Na osnovu dogovora, austro-rumunjski, između Austro-Ugarske i Rumunjske u zamjeni robe otvara se u Beču „Austrijski uređ za promet robe“, a u Bukareštu podružnica istoga ureda. Osim toga stavlja rumunjska vlada u izgled, da će u Beču otvoriti ispostavu u Rumunjskoj jur osnovane „Commission Centrale d'Importation“ (središnje povjerenstvo za uvoz robe), koja će stajati u tiješnoj vezi sa gore imenovanim austrijskim uredom. Ovi će uređi voditi u glavnom brigu za brz

i ormare razbježine, jedna mala teična kaseta sa 20 turških funti i dragocjenostima bješka naravno nestala. Sa američkim pasušom snabdjeveni, živjeli smo mirno u onom sadanjem solunskom kaosu i mnogi od naših prijatelja mogahu nas bez straha obješnjavati.

U Solunu sam mnogo šta čuo a malo vidio. Životne se namirnice teško nabavljaju. Oka (pet četvrtina) mesa stoji 15, ljehca 4, šećera 11 maraka, ako i ti sanome Solunu sada nema više od 8000 do 10.000 engleskih i francuskih vojnika, koji su vrlo nedisciplinovani. U bescjene prodaju stalinarima marmelade, konzerve, ogrječe za kislu, čaju i svoje kofice. Oni su gospodari u varoši, trgnariziraju grčko stanovništvo. Zaprepačeno gledaju sve ovo čini u Solunu, jer riječ već ništa više ovdje i ne vrijedi. Francuzi više gospodare od Engleza. Francuzi se ponašaju bezobzirno i kao gardo od kuće i ako im nije nepoznato da je stanje oko Verduna kritično. Medjutim raznja grčke naroda upovrjene je više prama Englezima, zato što ovi na moru hvataju sav dovoz životnih namirnica što je namijenjen stanovništvu Italije i okolnice i što od svega propinjuju po svojoj volji vrlo male količine.

Neznam da li ču ikada još jednom vidjeti kućicu u kojopsam proveo čitavi četvrtinu vijeka. 15. maja jedva jednom dođoh, praćen grčkom

izdavanje dozvola za uvoz i izvoz a osobito i za ubrznari prijenos robe sa odredjenih stanica na mjesto opredjeljenja pomoću naročito za to ustanovljenih transporta. Od 1. jula izvoz robe za Rumunju željeznicom i parobrodom vršit će se isključivo preko pomenutoga ureda za promet robom.

Novi balkanski savez? „Utro“ donosi iz Bukarešta, da se je u čitavoj Rumunjskoj razmaha pokret, koji ide za tim, da se odmah sklopi grčko-rumunjsko-bugarski savez pod vodstvom Rumunjske. Savez će imati dvjema svrha, da se oslobodi neodvisnosti Balkana i balkanskih vlasti.

Zabrana izvoza municioje iz Amerike. Vlada Sjedinjenih država kani izdati zabranu izvoza municije, ponajprije na 6 tjedana, ako se slijedećih dana ne s manji vjerojatnost rata sa Mehikom.

Velika prodaja sirovih koža u Sofiji. Iz Sofije se javlja: U rekvizicionim uredu ministarstva financije izvršit će se 10. jula prodaja 571.840 ovčjih i ovnovskih i 117.321 kožne jezove. Početna cijena je bila 350 franci, prodaje 350 Franc. od klg. za prve kože i 250 od komada teličih koža. Jamčevina je 5 po sto. Kupac će zajedno s robom dobiti dozvolu za izvoz.

Engleski ministar o blokadi Njemačke. „Pester Lloyd“ donosi po „Tempsu“ slijedeću izjavu engleskog ministra za blokadu, lord Robert Cecilia: „Vrlo malo brodova može izbeći pažnji blokadojače morarice. U slučaju da kojim i uspije da pobjegne prvotni stancij naših brodova, ne će stalno biti propusnim od slijedećih tjedana. Ako izumemo nešto malo umjetnih prazara. Sto ih Njemačka šalje Sjedinjenim državam i nešto farmac, produkata, možemo reći, da je izvoz iz Njemačke potpunoma zastao. Direktnoga izvoza u Njemačku više nema. Sve što nam se čini sumnjivo, zaplijenimo bez obzira. Danska i Holandija dobivaju mnogo više uvoza nego god. 1913. U svrhu da sprječie nestašicu u vlastitoj zemlji, moraju obje ovakve izvan-Njemačke slabo pomorci, jer nisu ni njihove zavide neiscrpjive. Američki eksporteri mogu si kod engleskih oblasti pribaviti dozvole za izvoz, ako dokazu, da roba nije odredjena za Njemačku. Sa Norveškom postupaa Engleska po drugoj metodi: Kupila je cijeli ovogodišnji rezultat norveškog ribolova. Engleska poričie, da će blokada u skoroj budućnosti postati jošie oštrija, pa će centralne vlasti i bolje osjetiti cijeli teret rata.

Sudbina Rumunjske. Iz Bukarešta javljaju da je Taka Jonescu izjavio, da će u roku od mjeseca dana prisiliti vladu, da napusti svoje misli, da u Njemačkoj „razmijeniti“ arši glasine, da su vlasti Njemačke konačno zaključile, da na Rumunjskoj se vedu pritaisk, koji će vladu prisiliti, da otvoreno zauzme stajalište i da otkrije svoje karte. Protiv Rumunjske uporišit će antanta one iste mjere, što ih je uporabila protiv Grčke, pa je stoga i čeka ista sudbina, koja je zadesila Grčku.

Nové ruske metode. Njemački listovi opazuju, da se sadašnje navale ruske infanterije i artiljerije vode po sasna drugoj metodi, nego li je prije bilo. Ta se promjena pripisuje ruskoj cuskim instrukcijama. Sadašnje navale ruske vojske ciljene se kao najveći vjetrovit napor, što ga je ikada Rusija poduzela.

Ruska razopjeda i njemački demanti. Službeno se saopćuje: Zarobljeni ruski vojinci pukovnija br. 209. i 210. od 53. ruske divizije suglasno su izjavili, da su dobili izričitu zapovjed, da Nijemce ne zarobljuju, nego da ih bez iznimke ubiju. Ova konstatacija razjašnjava, da rusko vojno vodstvo u svom slučaju izjavljaju od 22. lipnja tvrdi, da ruske čete ne idu ni pariona, jer da Nijemci rade eksplozivna sredstva. Na treću istom istaknuto, da je ova tvrdnja, ako ista došla ruskoj vojnoj upravi, bezonača laž. Sama službeno ruska izjava ispričava dakle zapovjed ruskih zapovjednika, koji se boje svjetla javnosti.

Strajak u Rumunjskoj. Pošto je vlada zabranila držanje skupštine organizovanih radnika u Galacu, proglašen je opći štrajk. Tom ograničenju dalo je radništvo oduska navalom na vojništvo, na koje je ispaljeno i nekoliko revolverskih izstajca. Kad se mnoštvo na poziv vojničkoga zapovjednika, da se raziljeze, nije odavalo, ispaljena je jedna salva, pri čemu su 4 demonstranta usmr-

polijemio za Kavalu; odatle smo se vozili na bi-jednini seljačkih kolima dvadeset časova do Oklaera i opet dvadeset časova od Drame do Oklaera na bugarskoj granici. Mi nisimo mogli, ni misimo mogli živjeti, da smo se teško izbjegli, ali zato na posljedično razumjesmo, što nam en pravie nikakve naročite smetnje: znali su, da Bugari kod Oklaera na granici nikakve ne propinjuju, preko granice i stoga su bili držali kao posrignuto, nego čimne se mi opet istim putem u Solun vratili. Tako su nam čini u Drame na primjer reči: „Ja kličeno je, da će pete pred granice jer u Drame, upravo da se odjednja žito žele za rutnju za Čaguzu i nijedan od njih nije još dobio dozvolu za put.

Na cijelome putu nije bilo mnogo čega interesantijega da se vidi: svuda samo uvjerenja, koliko se okom može dočepati, na sva svimovizija, topovi i mnogo, vrlo mnogo prepreka od silica, koje su Francuzi i Englezi došli gotove od Crke, koje su se prema Bugarima utvrdjivali. Po doji, koje su se prema Bugarima utvrdjivali. Po doji, ranskom jezumu plove engleski motorni članci, moraju da gledaju Englezi, koji gotovo ne mogu da sačekaju trenutak, koji će im donijeti oslobodjenje.

Po vijestima povijesnih ličnosti svega jma na cijelom zemljištu oka Soluna 70.000 Engleza i 150.000 Francuza. Ako uračunamo i 40.000 Srba

čena, petorica ranjeka, a jedan vojnik teško ranjen hicem iz samokresa. Kao povod demonstracijama navajda je pomankanje hrane.

Engleski ministar Carl of Selbourne odstupio. Uslijed konflikt, koji je nastao u engleskom kabinetu zbog Homerula, odstupio je ministar za gospodarstvo Carl of Selbourne. Sva je prilika, da će ga slijediti i nekoji drugi.

Liga za obranu narodnih interesa. U Rumunjskoj kane osnovati ligu protiv antante pod nazivom „Liga za obranu narodnih interesa“. Na čelu bit će Mr. Carr.

Francuska i mir. Dne 25. o. mj. prihvatila je pariska komora proračunski provizori do konca rujna ove godine. Tom je prigodom rekao predsjednik Deschanel, da Francuska, a niti jedan Francuz ne mogu dozvoliti, da se sklopi primirje, jer da bi to značilo uzmak pred povredama postojećih parva. Socijalisti su izjavili, da će primiti sve kredite, samo da osiguraju pobjedu otadžbine.

Što je Italiju utjeralo u rat? O pristupu Italije u svjetski rat, izjavio je zastupnik Bevitone. Najnoviji događaji u Grčkoj moraju potaći na razmišljanje, jer nam oni pokazuju stranu opasnosti bezuslovnog neutralnosti. Mi ne bismo bili dođuše nikada dopustili, da nas tudja vojnika prisili, da raspustimo vladu, parlament i vojsku, ali ne bi nam bilo ipak ništa drugo preostajalo, već da se složimo s Njemačkom i Austrijom, a takav bi rat bio u Italiji nada sve nepopularan.

Prijetnje kineskog admirala. Predsjednik kineske republike primio je od vrhovnog zapovjednika kineske morarice, admirala Litingsina, brozavaj, u kojem admiralu i svoje ime, kao i u ime čitavog svoga stožera prosvjeduje protiv usmene postavie provizoroga ustava starog parlamenta, bio prijetnja, da će se morarica proglasti nezavisnom, ako se ne osnuje novi kabinet. Pod zapovjedništvom Litingsina stoji 26 ratnih ladja.

Sporazum između Engleske i Švedske. Nakon dugotrajnih pregovora između engleske i švedske vlade utanočio se je konačno sporazum, prema kojemu se odgovajajućim svim prijevornim pitanja između objih zemalja o poštanskoj službi, odnosno radi zaustave engleskih pošiljaka u Rusiju. Ovak spori imade riješiti međunarodni obradnički sud. Naproti tomu neće Švedska niti u buduću dopuštati transiti promet, dok se ne budu na zadovoljstvo Švedske uređile prilike za zapadnim vlastima.

Demanti bukarštinskih glasina o grčkom kralju. U Bukarešti raširuju se glasine, da su viznitenzištili umorili grčkoga kralja, dok bi na drugoj većeriji bio kralj odveden na jedan engleski brod i otpremljen. Uve glasine iz Atene službeno demantiraju uz izjavu, da ne postoji između kralja i Venizelosa nikakva napetost.

Ljekarna sv. Cirila i Metoda u Pazinu trazi

ljekarničkog asistenta,

eventualno vjezbenika sa matorom ili 6 razr. gimnazije, poznavajuće hrvatski, po mogućnosti i talijanski jezik. Poblize upute daju ista ljekarna. 62

Predbilježbe na nove srece „Crvenog kriza“ preuzimaju u Pulji također Kreditto i Eskomptno društvo, čir Custosa 45.

onda se dobeva 260.000 ljudki, koji ni u kom slučaju nijesu dovoljni za jednu ofenzivu. Glavna masa Anglo-Francuza nalazi se između Lerima, Gjevlijelje i Dojraua, manji jedan dio je u selu Langusa ljetnjim kupalištu otmene solunske spuode. U pristanistu solunskom bježe bolnički prevozi brodovi, odredjeni prama primorje, nikak, a drugi da prevoze trupe u slučaju bjegstva. U Oklaeru primiče nas ratireshni rukci i kad osetismo pod nogama bugarsko zemljište, padosmo na koljena, blagodarne usrdno Bogu.

U Oklaeru primiče nas ratireshni rukci i kad osetismo pod nogama bugarsko zemljište, padosmo na koljena blagodarne usrdno Bogu. U Xanti ugošćeno je nas austro-ugarskim konsulljospudim Marsoun sa pravim austrijskim gostoljubljem i fotografirao je nas dvoje, kako reče kao naročito interesantne putnike.

Ostadosmo nekoliko dana u Sofiji, gdje nam idjismo na dobre prijatelje iz prošlih dana. Saccemo u Prag kod kečke. Ali dom nam je u Solunu i ako nam Bog podari još koji godinu, to ćemo se opet tamo vratiti, ali samo ne prije, nego što posljednja Englez i Francuz napuste ovo mjesto. **Emit Roth (Solji).**

„Hrvatski List“ možo se dobiti u prodavaonici Dinka Strojčičau Buzatu.